

ΑΝΟΙΧΤΗ ΓΡΑΜΜΗ

για τα νερά, το περιβάλλον, τη Γεωργία στη Θεσσαλία

Το φράγμα της Γλύστρας

Δυστυχώς στον πόλεμο κατά της Μεσοχώρας, ώστε το ΥΗ συγκρότημα να μη λειτουργήσει, ή έστω να καθυστερήσει, δεν συμμετέχουν μόνο διάφοροι τοπικοί παράγοντες, κάποιοι σκοταδιστές της κατεδάφισης και κάποια ανεύθυνα ΜΜΕ, αλλά ίσως παίζουν ρόλο και άλλοι, θεσμικοί και μη παράγοντες, αναφέρουν τα στελέχη της ΕΔΥΘΕ, απαντώντας σε σχετική ερώτηση της «ΕτΔ». Πιο συγκεκριμένα:

Ερώτηση «ΕτΔ»:

Ποια είναι η θέση σας για το ΥΗ Μεσοχώρας - Γλύστρας της ΔΕΗ, που την περίοδο αυτή η (νέα) περιβαλλοντική αδειοδότηση βρίσκεται σε δημόσια διαβούλευση;

Απάντηση:

Το Υδροηλεκτρικό Έργο (ΥΗΕ) Μεσοχώρας βρίσκεται στον άνω ρου του ποταμού Αχελώου, κοντά στο χωριό Μεσοχώρα, είναι υδροενεργειακό και μπορεί να λειτουργήσει αυτόνομα και ανεξάρτητα από την εκτροπή ή όχι του Αχελώου προς τη Θεσσαλική πεδιάδα.

Αποτελείται από:

- I. Το Φράγμα Μεσοχώρας (Υψος 150 μ. - Μήκος 240 μ. - Χωρητικότητα: 228 εκατ. κ.μ. νερού).
- II. Τη Σήραγγα Προσαγωγής (Μήκος 7,4 χιλιόμετρα - Κυκλική διατομή 6,3 μ.) και
- III. Τον Υδροηλεκτρικό Σταθμό Γλύστρας (2 στρόβιλοι FRANCIS 90 MW - Ετήσια παραγωγή ενέργειας 384 GWh).

Η κατασκευή του άρχισε το 1986 και ουσιαστικά περατώθηκε τον Απρίλιο του 2001.

Το ΥΗΕ Μεσοχώρας βρίσκεται διαρκώς στην επικαιρότητα -πολλές φορές με αρνητικό τρόπο- εδώ και τέσσερις δεκαετίες.

Η διαβούλευση, που βρίσκεται σε εξέλιξη, σχετικά με την υπό έγκριση Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ) του έργου, αυτήν τη φορά ελπίζουμε να είναι και η τελευταία.

Θα υπενθυμίσουμε ότι το νερό αποτελεί, μεταξύ άλλων, την πιο χρήσιμη Ανανεώσιμη Πηγή Ενέργειας (ΑΠΕ) και η ΥΗ Ενέργεια καθοριστικό παράγοντα στη σταθερότητα του ενεργειακού μας συστήματος.

Θεσμικοί και μη, παράγοντες κατά της Μεσοχώρας

Το ΥΗΕ Μεσοχώρας παραμένει σε εγκατάλειψη (ολοκληρωμένο σχεδόν από το 2001), προσπαθώντας έκτοτε να ξεπεράσει τα εμπόδια που επίμονα κάποιοι θέτουν στον δρόμο του. Η σημαντική καθυστέρηση στην ολοκλήρωση των εργασιών και την έναρξη λειτουργίας του ΥΗΕ Μεσοχώρας οφείλεται βασικά στην εμπλοκή της (έως τα μέσα δεκ. 1990) με τις διαμάχες για τα έργα εκτροπής Αχελώου, που την οδήγησαν σε μεγάλες καθυστερήσεις, δημιουργώντας παράλληλα συγχύσεις και απογοήτευση στην κοινή γνώμη.

Παράλληλα, όλες οι κυβερνήσεις από το 2000 και μετά, προσπάθησαν να περιορίσουν τη διείσδυση της ΥΗ ενέργειας στο ενεργειακό μείγμα της χώρας. Ας σημειωθεί ότι από το 1999 κανένα νέο ΥΗ έργο δεν έχει ενταχθεί στο ενεργειακό μας σύστημα, ενώ την ίδια περίοδο συμφωνήθηκε η αθρόα εισαγωγή φυσικού αερίου, που συνεισφέρει πλέον το 25% της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας στη χώρα μας, μέσα από μεγάλες ιδιωτικές επενδύσεις που πραγματοποιήθηκαν.

Είναι προφανές ότι ακόμη και η καθυστέρηση λειτουργίας των εν εξελίξει ΥΗ έργων, όπως Μεσοχώρας και Συκιάς, κατά μείζονα λόγο η ακύρωσή τους, αντικειμενικά, θα εξυπηρετούσε κάποια από αυτά τα συμφέροντα.

Σε ό,τι αφορά στις αποφάσεις του ΣτΕ, αυτές για πολλά χρόνια αποτέλεσαν το βασικό εργαλείο παρεμπόδισης της έναρξης λειτουργίας του ΥΗΕ Μεσοχώρας. Και όπως αναφέρουν οι συντάκτες της τωρινής ΜΠΕ, «βασικές παραδοχές των δικαστών (του ΣτΕ) ...δεν συσχετίστηκαν με τα πραγματικά δεδομένα της υπόθεσης» και ότι «Διαφαίνεται... ότι ουσιαστικά και τυπικά, το ΣτΕ κινήθηκε εκτός (σημ. η υπογράμμιση δική μας) των ορίων της Ελληνικής νομοθεσίας και του θεσμού των ΜΠΕ και επέβαλλε σκέψεις θεωρητικού περιεχομένου...». Οι ακυρωτικές αποφάσεις του έργου Μεσοχώρας επέβαλαν και διακοπή εργασιών (!), επιτρέποντας

να σκεφθούμε ότι πιθανώς επρόκειτο για πολιτικές (επί της ουσίας) αποφάσεις. Όλα αυτά επέφεραν πολλά χρόνια στασιμότητας και πολύ μεγάλες οικονομικές επιπτώσεις -μεταξύ άλλων- και στη ΔΕΗ, οι οποίες υπολογίζονται σε 30 εκατ. ευρώ ετησίως (!), συμβάλλοντας (αντικειμενικά) στην απαξίωση και αποδυνάμωση αυτού του ενεργειακού κορσού. Τελικά, το 2014, το ΣτΕ με την υπ' αριθμ. 26 απόφασή του, αναγνώρισε ότι η Μεσοχώρα είναι έργο ανεξάρτητο από τα λοιπά έργα εκτροπής Αχελώου, ανοίγοντας τον δρόμο για τη νέα αδειοδότηση του έργου, κάτι που κατέστη δυνατόν το ...2017!

Είναι προφανές ότι στον πόλεμο κατά της Μεσοχώρας, ώστε το ΥΗ συγκρότημα Μεσοχώρας - Γλύστρας ΝΑ ΜΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΗΣΕΙ, ή έστω να καθυστερήσει όσο γίνεται περισσότερο, δεν συμμετέχουν μόνο διάφοροι (λίγοι έστω) τοπικοί παράγοντες, κάποιοι (λίγοι) σκοταδιστές της κατεδάφισης και κάποια ανεύθυνα ΜΜΕ που προνομιακά τους προβάλλουν.

Δυστυχώς στον πόλεμο αυτόν φαίνεται ότι ίσως παίζουν ρόλο και άλλοι, θεσμικοί και μη, παράγοντες.

Πιστεύουμε ότι το Περιφερειακό Συμβούλιο θα γνωμοδοτήσει -ομόφωνα ει δυνατόν- θετικά, δίνοντας ένα ισχυρό μήνυμα στην κοινωνία, στην Κυβέρνηση, αλλά και προς κάθε άλλη κατεύθυνση. Αρκετά πλέον με τις αντιπαλότητες, αρκετά με τη δυσπιστία, τις συγχύσεις, τις δικαστικές εμπλοκές, αλλά και το μίσος κατά των έργων που καλλιεργήθηκαν και συντηρήθηκαν τριάντα χρόνια τώρα. Καιρός να αναπτυχθεί ένα πνεύμα συνεργασίας και συναίνεσης για το κοινό καλό.

Για την ΕΔΥΘΕ:

- Μπαρμπούτης Τάσος, μέλος Δ.Σ. ΕΘΕΜ, πρ. γραμματέας ΤΕΕ/Κ-Δ Θεσσαλίας.
- Γκούμας Κώστας, γεωπόνος, πρ. πρόεδρος ΓΕΩΤΕΕ/Κεντρικής Ελλάδας.